

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

DO PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO DLA OBSZARU OBEJMUJĄCEGO TEREN DZIAŁKI NR
146/4, POŁOŻONEJ W OBRĘBIE EWIDENCYJNYM UNICHOWO, GMINA
CZARNA DĄBRÓWKA

OPRACOWANIE
MGR INŻ. MAGDALENA ANDRZEJCZUK

NA ZLECENIE:
PRACOWNIA PROJEKTOWA
IRA IRENA ROMASIUK

DATA OPRACOWANIA: 20 LIPCA 2024 ROKU

SPIS TREŚCI

STRESZCZENIE	4
1 WPROWADZENIE	7
1.1 CEL I PRZEDMIOT OPRACOWANIA	7
1.2 PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE OPRACOWANIA	7
1.3 ZAKRES OPRACOWANIA	7
1.4 METODOLOGIA OPRACOWANIA	7
2 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	8
3 ZAWARTOŚĆ I GŁÓWNE CELE PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	9
3.1 GŁÓWNE CELE I USTALENIA PROJEKTU DOKUMENTU	9
3.2 POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI SZCZEBLA REGIONALNEGO I LOKALNEGO	9
4 ŚRODOWISKO I JEGO POTENCJALNE ZMIANY W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	11
4.1 CHARAKTERYSTYKA STRUKTURY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	11
4.1.1 Położenie administracyjne i fizycznogeograficzne	11
4.1.2 Położenie zlewniowe	12
4.1.3 Zasięg głównych zbiorników wód podziemnych	13
4.1.4 Wody powierzchniowe	13
4.1.5 Wody podziemne	14
4.1.6 Warunki klimatyczne	14
4.1.7 Budowa geologiczna przypowierzchniowa	15
4.1.8 Surowce mineralne	15
4.1.9 Ukształtowanie powierzchni i uwarunkowania geomorfologiczne	16
4.1.10 Pokrywa glebowa	17
4.1.11 Biosfera i różnorodność biologiczna	17
4.2 STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I JEGO PRZEKSZTAŁCENIA	18
4.2.1 Powietrze atmosferyczne	18
4.2.2 Wody powierzchniowe i wody podziemne	19
4.2.3 Klimat akustyczny	20
4.2.4 Gospodarka odpadami	20
4.2.5 Promieniowanie elektromagnetyczne	21
4.3 NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA, W TYM ZAGROŻENIE AWARIĄ PRZEMYSŁOWĄ	21
4.4 POTENCJALNE ZMIANY ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	21
5 PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	22
5.1 ISTNIEJĄCE FORMY OCHRONY PRZYRODY	22
5.2 PLANOWANE LUB POSTULOWANE FORMY OCHRONY PRZYRODY	23
5.3 POŁOŻENIE ANALIZOWANEGO OBSZARU NA TLE PONADLOKALNEGO SYSTEMU POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH	24
5.4 POTENCJALNE ZAGROŻENIA PRZYRODNICZE	24
6 PROGNOZOWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W TYM PROGNOZOWANE ODDZIAŁYWANIA ZNACZĄCE	25
6.1 ROŚLINNOŚĆ, ZWIERZĘTA I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA	25
6.2 FORMY OCHRONY PRZYRODY, W TYM OBSZARY NATURA 2000	26
6.3 LUDZIE	27
6.4 WODY	27
6.5 ZASOBY NATURALNE	28
6.6 POWIETRZE ATMOSFERYCZNE I KLIMAT	28
6.7 POWIERZCHNIA ZIEMI	29
6.8 KRAJOBRAZ	29
6.9 ZABYTKI	30
6.10 DOBRA MATERIALNE	30
7 WNIOSKI	31

7.1	STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM ORAZ IDENTYFIKACJA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ	31
7.2	INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO USTALEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	31
7.3	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE	31
7.4	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW	31
7.5	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	32
	SPIS LITERATURY I MATERIAŁÓW WYJŚCIOWYCH	33
	ZAŁĄCZNIKI.....	35
	OŚWIADCZENIE.....	35

ZAŁĄCZNIK: MAPA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

STRESZCZENIE

WPROWADZENIE

Prognoza oddziaływania na środowisko została wykonana do projektu „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego teren działki nr 146/4, położonej w obrębie ewidencyjnym Unichowo, gmina Czarna Dąbrówka” opracowywanego na podstawie Uchwały Nr LIV/598/2024 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 22 stycznia 2024 r. Prognoza oddziaływania na środowisko uwzględnia ustawowe wymogi formalno-prawne oraz uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie wydane przez: Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Gdańsku i Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Bytowie.

Prognoza oddziaływania na środowisko oraz sam projekt dokumentu pośrednio lub bezpośrednio uwzględniają:

- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym,
- powiązania z dokumentami strategicznymi i planistycznymi szczebla regionalnego i lokalnego.

ZAWARTOŚĆ I GŁÓWNE CELE PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Projekt „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego teren działki nr 146/4, położonej w obrębie ewidencyjnym Unichowo, gmina Czarna Dąbrówka”, sporządzony został w wyniku uwzględnienia złożonego wniosku Nadleśnictwa Łupawa o sporządzenie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, która umożliwi realizację założeń przestrzennych terenu objętego zmianą.

Projekt mpzp składa się z części tekstowej oraz rysunku. W projekcie mpzp zostały zawarte ustalenia ogólne dotyczące całego obszaru oraz ustalenia szczegółowe dotyczące terenów o poszczególnym przeznaczeniu.

W projekcie mpzp wyróżniono teren o przeznaczeniu L – teren lasu.

CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA

1. Teren będący przedmiotem Opracowania ekofizjograficznego (dalej: obszar projektu mpzp) stanowi działka nr 146/4, położona w obrębie ewidencyjnym Unichowo w gminie Czarna Dąbrówka. Obszar projektu mpzp stanowią grunty leśne, na których występuje drzewostan iglasty. Południowy fragment analizowanego obszaru zajmują natomiast grunty orne,
2. Pod względem podziału fizycznogeograficznego obszar objęty projektem mpzp położony jest w obrębie mezoregionu Wysoczyzna Polanowska (314.46), należącego do makroregionu Pojezierze Zachodniopomorskie (314.4), w podprowincji Pojezierza Południowobałtyckie (314), prowincji Niż Środkowoeuropejski (31),
3. Obszar projektu mpzp zlokalizowany jest w obrębie:
 - zlewni rzeki Skotawy,
 - JCWP Skotawa z Graniczną (kod PL RW20001547265),
 - JCWPd nr 11 (kod PLGW200011),
 - GZWP nr 117,
4. Obszar projektu mpzp położony jest w obrębie Wysoczyzny Polanowskiej, którego cechą charakterystyczną jest duża zmienność pogody,
5. W granicach obszaru projektu mpzp nie występują naturalne wody powierzchniowe. Obszar projektu mpzp nie obejmuje swym zasięgiem stref ochronnych ujęć wód,

6. Przypowierzchniową budowę geologiczną w obrębie obszaru projektu mpzp stanowią utwory akumulacji polodowcowej – w południowej i południowo-zachodniej części są to mułki i piaski kemów, w części wschodniej i północno-wschodniej - gliny zwałowe, miejscami piaski, natomiast w północno-zachodniej części - piaski i gliny deluwialne,
7. Obszar projektu planu znajduje się na niewielkim wyniesieniu pokrytym lasem. Rzeźba terenu w rejonie mpzp zachowała jednak swoje naturalne ukształtowanie. Obszar położony jest na wysokości ok. 107-113 m n.p.m.,
8. Gleby obszaru projektu planu należą do VI klasy bonitacyjnej, a więc należą do gleb słabych, wykształconych na podłożu gliniastym,
9. Obszar projektu mpzp nie został w pełni przekształcony antropogenicznie. Na obszarze szatę roślinną tworzy zieleń leśna oraz zieleń segetalna związana z użytkowaniem tego obszaru w kierunku rolniczym i leśnym – grunty orne i leśne,
10. W granicach obszaru projektu mpzp nie występują udokumentowane złoża surowców mineralnych, ani obszary i tereny górnicze.

FORMY OCHRONY PRZYRODY

Obszar projektu mpzp położony jest w otulinie Parku Krajobrazowego Dolina Słupi, nie licząc ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów, która obowiązuje na terenie całej Polski – przy czym na obszarze projektu mpzp nie stwierdzono występowania gatunków chronionych.

POTENCJALNE ZAGROŻENIA PRZYRODNICZE

W obrębie terenu objętego projektem mpzp nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią w rozumieniu ustawy Prawo wodne.

Na obszarze projektu mpzp nie występują tereny kwalifikowane jako rejony predysponowane do występowania ruchów masowych.

Spośród pozostałych zagrożeń przyrodniczych możliwe jest wystąpienie silnych wiatrów i huraganów, nawałnic i gradobić.

PROGNOZOWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

W wyniku realizacji ustaleń projektu mpzp nie przewiduje się wystąpienia długotrwałych, znaczących i negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, zarówno w kontekście poszczególnych komponentów przyrody, jaki i współzależności pomiędzy nimi.

Realizacja ustaleń projektu planu związana z utrzymaniem obecnego użytkowania leśnego oraz dolesienia fragmentu obszaru pozytywnie wpłynie na wszystkie komponenty środowiska przyrodniczego.

ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE USTALEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Ustalenia projektu mpzp nie będą oddziaływać transgranicznie.

ROZWIĄZANA ALTERNATYWNE DO ZAPROPONOWANYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE

Nie proponuje się rozwiązań alternatywnych.

ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Z uwagi na charakter działań proponowanych w projekcie mpzp oraz z racji braku ich znaczącego, negatywnego wpływu na obszary Natura 2000, nie zachodzi konieczność kompensacji przyrodniczej.

W projekcie mpzp zawarto ustalenia, które ograniczą lub zminimalizują skutki oddziaływania przewidzianego zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze. Projekt mpzp ustala zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu które przysłużą się ochronie zasobów

przyrodniczych oraz ograniczą lub zminimalizują skutki oddziaływania przewidzianego zagospodarowania przestrzennego na środowisko. Ustalenia projektu mpzp zachowują integralność obszarów leśnych regionu, zachowując powiązania ekologiczne.

METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Skutki ustaleń projektu mpzp mogą być monitorowane zarówno w fazie inwestycyjnej, jak i po zakończeniu budowy w związku z czym zaleca się powołanie specjalnego zespołu odpowiedzialnego za przeprowadzanie działań z zakresu monitoringu i ewaluacji realizacji założeń zawartych w projekcie mpzp.

Częstotliwość przeprowadzania analiz skutków realizacji postanowień projektu mpzp powinna być uwarunkowana częstotliwością badania aktualności kierunków polityki przestrzennej, określanych w studium i planach miejscowych.

1 WPROWADZENIE

1.1 CEL I PRZEDMIOT OPRACOWANIA

Celem opracowania jest wykonanie prognozy oddziaływania na środowisko. Przedmiotem prognozy jest projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego teren działki nr 146/4, położonej w obrębie ewidencyjnym Unichowo, gmina Czarna Dąbrówka” opracowywanego na podstawie Uchwały Nr LIV/598/2024 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 22 stycznia 2024 r.

1.2 PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE OPRACOWANIA

Podstawę formalno-prawną prognozy oddziaływania na środowisko stanowią:

- ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- ustawa z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

1.3 ZAKRES OPRACOWANIA

Zakres merytoryczny prognozy oddziaływania na środowisko uwzględnia:

- Art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko określa,
- uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla analizowanego projektu planu miejscowego, wydane przez:
 - Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Gdańsku,
 - Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Bytowie.

Częścią prognozy oddziaływania na środowisko jest **Mapa prognozy oddziaływania na środowisko** projektu. Ponadto, na część kartograficzną prognozy oddziaływania na środowisko składają się **ryciny** (tematyczne mapy poglądowe) zamieszczone w poszczególnych rozdziałach opracowania.

1.4 METODOLOGIA OPRACOWANIA

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu miejscowego uwzględnia wytyczne określone w ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zastosowano przede wszystkim:

- metodę oceny realizacji celów i działań przewidzianych w projekcie planu, opartą na analizie zgodności treści dokumentu z kryteriami zawartymi w obowiązujących międzynarodowych, krajowych i wojewódzkich dokumentach oraz przepisach, aby stwierdzić komplementarność dokumentu z zasadą zrównoważonego rozwoju,
- metodę macierzy interakcji, opartą o analizę wpływu przewidzianych w projekcie planu zasad i kierunków zagospodarowania przestrzennego na poszczególne komponenty środowiska, z uwzględnieniem współzależności między nimi.

Prognoza oddziaływania na środowisko opracowywana została równocześnie z projektem planu miejscowego. Współpraca przy ustalaniu rozwiązań zawartych w projekcie planu miejscowego, miała na celu wyeliminowanie ewentualnych negatywnych skutków tych rozwiązań dla środowiska przyrodniczego.

Przy sporządzaniu prognozy oddziaływania na środowisko, w celu charakterystyki terenu, zasobów środowiska, funkcjonowania ochrony przyrody oraz oceny stanu przekształceń środowiska, wykorzystano m.in.:

- opracowanie ekofizjograficzne podstawowe, wykonane na potrzeby sporządzenia przedmiotowego planu miejscowego,
- dokumenty strategiczne i planistyczne szczebla krajowego, regionalnego i lokalnego,
- materiały i publikacje z dziedziny ochrony środowiska i monitoringu stanu środowiska,
- materiały kartograficzne (mapy tematyczne, mapy topograficzne),
- akty prawne, obowiązujące na chwilę opracowania prognozy,
- informacje zebrane w trakcie wizji lokalnej,
- literaturę branżową i naukową.

2 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Cele ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia projektu analizowanego dokumentu, ustanowione na szczeblu krajowym określone są przede wszystkim w następujących dokumentach:

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej – przyjęta w 1997 r., w Art. 5 Konstytucji RP zapisano: *Rzeczpospolita Polska (...) zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju.*

Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej – jest strategią, której rolą jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia dla wszystkich mieszkańców. W systemie dokumentów strategicznych doprecyzowuje i operacjonalizuje "Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)". Strategia wspiera także realizację celów i zobowiązań Polski na szczeblu międzynarodowym, w tym na poziomie unijnym oraz ONZ, szczególnie w kontekście celów polityki klimatyczno-energetycznej UE do 2030 oraz celów zrównoważonego rozwoju ujętych w Agendzie 2030.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 – przyjęta w 2012 roku, określa wizję zagospodarowania przestrzennego, formułuje cele strategiczne przestrzennego zagospodarowania kraju oraz sześć celów i obszarów interwencji, do których odnoszą się poszczególne kierunki działań. W kontekście ochrony środowiska i zasobów przyrodniczych za najważniejszy należy uznać Cel 4: *Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski.* W ramach w/w celu zdefiniowano kierunki działań, które powinny sprostać wyzwaniom:

- zaspokojenia bieżących potrzeb rozwojowych społeczeństwa w drodze najmniejszych konfliktów ekologicznych i społecznych,
- zabezpieczenia możliwości dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego w oparciu o zachowane w dobrym stanie zasoby naturalne, kulturowe i lokalne walory środowiska,
- zapewnienia racjonalnego powiązania rozwoju społeczno-gospodarczego z ochroną zasobów wodnych i ich dostępnością,
- zapewnienia bezpieczeństwa poprzez podjęcie działań na rzecz ograniczenia ryzyka powodziowego oraz zagrożenia skutkami suszy,

- zapewnienia ciągłości i możliwości rozwoju na wielu obszarach Polski przez skuteczną ochronę złóż kopalin (w tym wód leczniczych, termalnych i solanek) przed nieracjonalną i nielegalną eksploatacją.

Długookresowa Strategia Trwałego i Zrównoważonego Rozwoju – wizja rozwoju Polski do roku 2025 wskazująca główne kierunki działań w zakresie polityki społecznej, rozwoju gospodarki i polityki państwa w zakresie ochrony środowiska, gospodarki przestrzennej i regionalnej. Strategia oparta została na koncepcji trwałego i zrównoważonego rozwoju.

Podsumowując, cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym (Unijnym) i krajowym zostały pośrednio uwzględnione w ustaleniach projektu planu miejscowego oraz w prognozie oddziaływania na środowisko.

3 ZAWARTOŚĆ I GŁÓWNE CELE PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

3.1 GŁÓWNE CELE I USTALENIA PROJEKTU DOKUMENTU

Projekt „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego teren działki nr 146/4, położonej w obrębie ewidencyjnym Unichowo, gmina Czarna Dąbrówka”, (dalej: projekt mpzp) sporządzony został w wyniku uwzględnienia złożonego wniosku Nadleśnictwa Łupawa o sporządzenie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, która umożliwi realizację założeń przestrzennych terenu objętego zmianą.

Regulacje zawarte w projekcie mpzp dotyczą przeznaczenia terenu oraz określenia sposobu zagospodarowania i warunków zabudowy, z uwzględnieniem zakresu ustaleń określonych w Ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W projekcie mpzp wyróżniono teren o przeznaczeniu L – teren lasu.

Znaczenie dla środowiska przyrodniczego i jego zasobów mają ustalenia szczegółowe dotyczące terenów o poszczególnym przeznaczeniu, w tym zwłaszcza dotyczące:

- przeznaczenia terenu funkcjonalnego (podstawowego oraz uzupełniającego),
- zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego,
- zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu,
- zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych,
- warunków, zasad i standardów kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenu:
- szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy,
- zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.

3.2 POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI SZCZEBLA REGIONALNEGO I LOKALNEGO

Rozstrzygnięcia zawarte w projekcie mpzp zostały przeanalizowane w odniesieniu do następujących dokumentów strategicznych i planistycznych szczebla regionalnego i lokalnego:

- **Program Ochrony Środowiska województwa pomorskiego na lata 2018 – 2021 z perspektywą do roku 2025** – wskazuje wojewódzkie priorytety i cele ochrony środowiska wraz z działaniami

prowadzącymi do ich osiągnięcia. Dokument wyznacza szereg priorytetów dotyczących ochrony zasobów przyrodniczych, zwiększania zasobów leśnych czy cennych gruntów rolnych, wskazuje na racjonalną gospodarkę eksploatacyjną ale także skupia się na kierunkach rekultywacji czy na programach redukujących zanieczyszczenia z różnych źródeł.

- **Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022** – głównym celem jest utworzenie w województwie zintegrowanej sieci instalacji gospodarowania odpadami, spełniających wymagania ochrony środowiska.
- **Program ochrony środowiska dla powiatu bytowskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025** – głównym celem jest wskazanie podstawowych problemów w zakresie ochrony środowiska w regionie oraz przedstawienie perspektywicznych kierunków ich rozwiązywania. W programie uwzględniono także wszystkie aspekty ochrony środowiska i zrównoważonego użytkowania jego zasobów.
- **Strategia Rozwoju Gminy Czarna Dąbrówka na lata 2023-2030** – przedstawia strategiczne i operacyjne cele rozwoju gminy w odniesieniu do stanu istniejącego – diagnozy, przedstawiając jednocześnie możliwość i czas osiągnięcia i ewaluacji założonych rozwiązań.
- **Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Czarna Dąbrówka na lata 2018-2021 z perspektywą do 2024 r.** – wskazuje na konieczność ochrony poszczególnych elementów środowiska w gminie wskazuje na problemy oraz wyznacza kierunki ich rozwiązania.
- **Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Czarna Dąbrówka** – wskazuje prognozowane oszczędności energii, prognozowany wzrost produkcji energii ze źródeł odnawialnych, prognozowaną redukcję emisji CO₂.
- **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czarna Dąbrówka** – dokument przyjęty na mocy Uchwały nr XVIII/222/2020 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 28 września 2020 r. Obszar objęty projektem mpzp zlokalizowany w obrębie terenu wskazanego w Studium jako *tereny leśne i dolesienia*. Do najważniejszych ustaleń z zakresu ochrony środowiska wymienione w Studium gminy Czarna Dąbrówka należą:
 - *zachowanie istniejących wartości środowiska i jego walorów krajobrazowych;*
 - *zachowanie specyfiki i walorów krajobrazu przyrodniczo – kulturowego.*Projekt mpzp i jego ustalenia są powiązane z ustaleniami przyjętymi w Studium, a ich wdrożenie przysłuży się osiągnięciu kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy. Realizacja zagospodarowania przewidzianego w projekcie mpzp wpisuje się w potrzeby rozwojowe gminy Czarna Dąbrówka.
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego teren działki nr 146/4, położonej w obrębie ewidencyjnym Unichowo, gmina Czarna Dąbrówka – zgodnie z Opracowaniem ekofizjograficznym jako podstawowe zasady ochrony i kształtowania walorów środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu należy:
 1. **respektowanie, właściwe utrzymanie i ekspozycja dóbr objętych ochroną prawną – otulina Parku Krajobrazowego Doliny Słupi;**
 2. **konieczność zachowania cennych siedlisk przyrodniczych, powiązań ekologicznych i innych terenów istotnych dla funkcjonowania środowiska przyrodniczego;**
 3. **planowane zagospodarowanie terenów nie może zmienić stosunków wodnych, w sposób który mógłby doprowadzić do utraty cennych siedlisk przyrodniczych lub do pogorszenia ich stanu – położenie w obrębie form ochrony przyrody sprzyja obecności gatunków chronionych;**

4. planowane zagospodarowanie terenów nie może prowadzić do znaczącego pogorszenia stanu czystości wód powierzchniowych oraz podziemnych;
5. planowane zagospodarowanie terenów nie może prowadzić do znaczącego pogorszenia stanu zanieczyszczenia atmosfery – należy uwzględnić obowiązek przyłączania budynków do sieci ciepłowniczej, zachowanie układu zabudowy zapewniającej przewietrzenie, stosowanie maksymalnie wysokich wskaźników powierzchni biologicznie czynnej towarzyszącej zabudowie, wprowadzenie zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych,
6. kształtowanie nowego zagospodarowania w sposób umożliwiający zachowanie pełnych możliwości funkcjonowania ekosystemów;
7. lokalizację wyłącznie działalności gospodarczych nieuciążliwych dla środowiska przyrodniczego oraz ludności lub wyposażonych w infrastrukturę ograniczającą te uciążliwości;
8. udostępnienie walorów środowiska przyrodniczego przez rozbudowę sieci znakowanych szlaków turystycznych łączących atrakcje przyrodnicze, kulturowe i krajobrazowe.

Projekt mpzp uwzględnia uwarunkowania i predyspozycje w kształtowaniu struktury funkcjonalno-przestrzennej wskazane w Opracowaniu ekofizjograficznym. Wdrożenie ustaleń projektu mpzp zapewni właściwe gospodarowanie zasobami środowiska przyrodniczego.

Cele ochrony środowiska na szczeblu krajowym, jak również strategicznych dokumentów na poziomie regionalnym i lokalnym, zostały uwzględnione w projekcie mpzp (w zakresie racjonalnych zasad kształtowania przestrzeni objętej projektem mpzp, uwzględnia on także uwarunkowania wynikające z zapisów dokumentów strategicznych z zakresu ochrony środowiska przyrodniczego), dla którego sporządzona została niniejsza prognoza.

4 ŚRODOWISKO I JEGO POTENCJALNE ZMIANY W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

4.1 CHARAKTERYSTYKA STRUKTURY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

4.1.1 POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNE I FIZYCZNOGEOGRAFICZNE

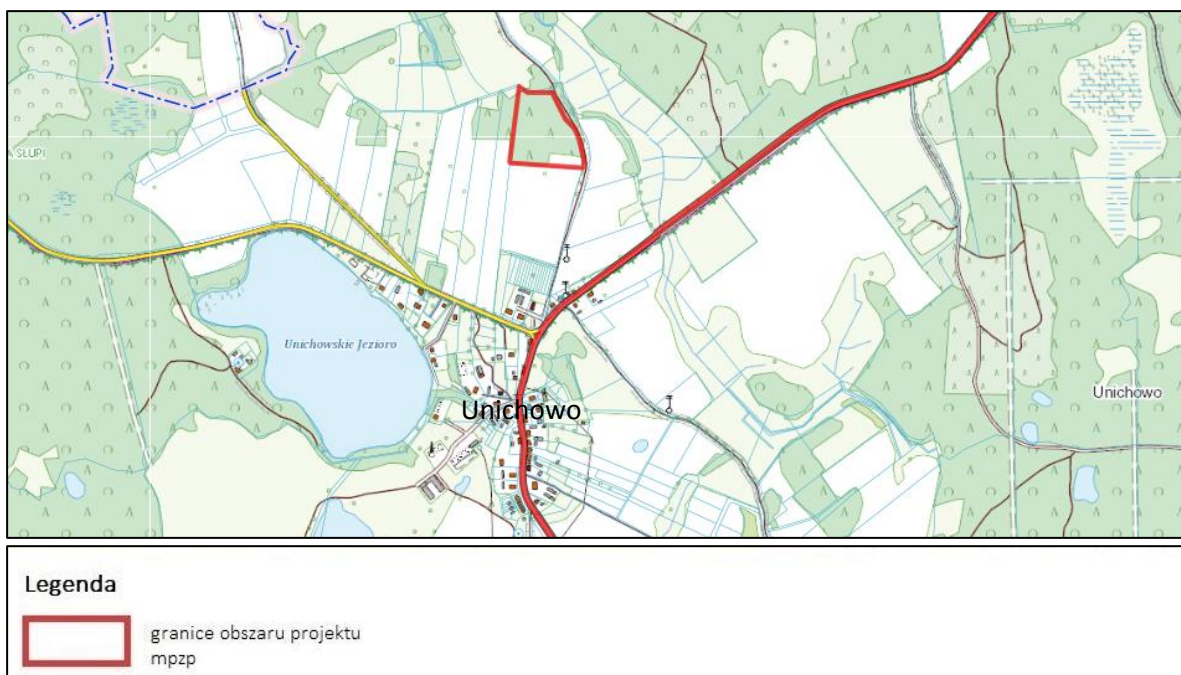
Teren będący przedmiotem Opracowania ekofizjograficznego (dalej: obszar projektu mpzp) stanowi działka nr 146/4, położona w obrębie ewidencyjnym Unichowo w gminie Czarna Dąbrowka. Obszar projektu mpzp stanowią grunty leśne, na których występuje drzewostan iglasty. Południowy fragment analizowanego obszaru zajmują natomiast grunty orne.

Obszar projektu mpzp położony jest w północnej Polsce, środkowo-zachodniej części województwa pomorskiego, północnej części powiatu bytowskiego, zachodniej części gminy wiejskiej Czarna Dąbrowka. Gmina Czarna Dąbrowka leży w tzw. Szwajcarii Kaszubskiej. Powierzchnia gminy wynosi 298,1 km². Według danych z 31 grudnia 2020¹ gminę zamieszkiwało 5 946 osób, gęstość zaludnienia wynosi 20 osób/km². Na terenie gminy krzyżują się drogi:

- droga wojewódzka nr 210 (Unichowo – Słupsk)
- droga wojewódzka nr 211 (Żukowo – Nowa Dąbrowa)
- droga wojewódzka nr 212 (Osowo Lęborskie – Kamionka).

Zasięg obszaru objętego projektem mpzp zaprezentowano poniżej:

¹ Dane GUS.

Ryc. 1: Lokalizacja obszaru objętego projektem mpzp
 Materiał źródłowy: opracowanie własne według Geoportalu

Pod względem podziału fizycznogeograficznego obszar objęty projektem mpzp położony jest w obrębie mezoregionu **Wysoczyzna Polanowska (314.46)**, należącego do makroregionu Pojezierze Zachodniopomorskie (314.4), w podprowincji Pojezierza Południowobałtyckie (314), prowincji Niż Środkowoeuropejski (31).

Wysoczyzna Polanowska (314.46) – stanowi wewnętrzną część morenowego pasma pojeziernego. Jest obszarem przejściowym między nisko położonymi terenami równinnymi Pobrzeża Koszalińskiego a wyższymi partiami ciągu wzniesień moren czołowych Pojezierza Bytowskiego. Zajmuje powierzchnię około 1700 km². Wysoczyznę Polanowską, podobnie jak inne mezoregiony Pojezierza Zachodniopomorskiego, cechuje pojezierny charakter krajobrazu. Główne formy ukształtowania terenu związane są z cofaniem się ostatniego zlodowacenia podczas fazy pomorskiej. Jezior jest niewiele, przy czym jest ich więcej we wschodniej części mezoregionu. Największą powierzchnię zajmuje położone we wschodniej części wysoczyzny rynnowe jezioro Jasień, o powierzchni 5,8 km², i głębokości dochodzącej do 32 m. Z uwagi na różnorodność siedlisk fauna jest reprezentowana przez liczne gatunki. Mezoregion cechuje się znacznym zalesieniem, z przewagą lasów mieszanych. Pod względem występowania zbiorowisk leśnych potencjalnej roślinności naturalnej występują tu zarówno kwaśne i żyzne buczyny, jak również bory mieszane i sosnowe. Licznie reprezentowana jest roślinność torfowiskowa. Na Wysoczyźnie Polanowskiej rozciąga się znaczna część Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”.²

4.1.2 POŁOŻENIE ZLEWNIOWE

Obszar projektu mpzp zlokalizowany jest w obrębie:

- **zlewni rzeki Skotawy** - stanowi prawostronny dopływ Słupi o długości 44,6 km. Jej głównymi dopływami rzeki są Graniczna, Maleniec, Karżniczka (Warblewska Struga) oraz Dopływ z Jeziora Unichowskiego. Sama jest najdłuższym dopływem Słupi;

² Kondracki J., 2000, *Geografia regionalna Polski*, Wydanie 2 poprawione, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

- jednostce podziału kraju na Jednolite Części Wód Powierzchniowych (JCWP)³ - **JCWP Skotawa z Graniczną (kod PL RW20001547265)** – jest to zlewnia JCWP rzeczna, o typie potoku lub strugi w dolinie o dużym udziale torfowisk, statusie naturalnej części wód i powierzchni łącznej 133,23 km²;
- Jednolitej Części Wód Podziemnych⁴ **JCWPd nr 11 (kod PLGW200011)**, o łącznej powierzchni zlewni wynoszącej 3 969,0 km²; główne zlewnie w obrębie JCWPd - Słupia, Łupawa, Łeba.

Dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) oraz Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd) występujących w obrębie obszaru projektu mpzp obowiązuje „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły”. Określono w nim następujące cele środowiskowe:

- dla JCWP będących w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału; dla pozostałych JCWP celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego (w przypadku JCWP naturalnych) albo co najmniej dobrego potencjału ekologicznego (w przypadku JCWP silnie zmienionych bądź sztucznych);
- dla JCWPd celami będą: zapobieganie dopływowi i/lub ograniczanie dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych; zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych (z zastrzeżeniami wymienionymi w RDW); zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem wód podziemnych; wdrożenie działań niezbędnych do odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego wskutek działalności człowieka; dla spełnienia wymogu niepogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu.

4.1.3 ZASIĘG GŁÓWNYCH ZBIORNIKÓW WÓD PODZIEMNYCH

Obszar projektu mpzp **położony jest w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 117 „Zbiornik międzymorenowy Bytów”** - jest to zbiornik międzymorenowy, podścielony doliną kopalną (zbiornik poligenetyczny) o zasobie dyspozycyjnym wód 150 000 m³/d.

Zbiorniki poligenetyczne stanowią często strefy drenażu dla leżących w podłożu utworów trzeciorzędowych. W ich głębszych partiach występują czyste wody, pochodzące z dalekiego zasilania. W warunkach intensywnej i ciągłej eksploatacji może następować przenikanie zanieczyszczeń do głębszych partii. Zaliczany do powyższej grupy zbiornik Bytów należy jednocześnie do grupy ośmiu największych pod względem zasobów zbiorników Polski północnej.⁵

4.1.4 WODY POWIERZCHNIOWE

Wody powierzchniowe zajmują 1 279 ha, czyli 4,29% obszaru gminy. W granicach gminy Czarna Dąbrówka do wód powierzchniowych należą m.in. Łupawa, Słupia, Skotawa, Bukowina, Pogorzelica oraz inne pomniejsze ciek i bezimienne strumienie śródlesne, włączone w system rowów melioracyjnych.

W granicach obszaru projektu mpzp **nie występują naturalne wody powierzchniowe**. Obszar projektu mpzp, jak i teren gminy położony jest w dorzeczu rzeki Wisły, a przeważająca jej część leży na obszarze zlewni rzeki Łupawy.

³ Jednolita Część Wód Powierzchniowych oznacza oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny, sztuczny zbiornik wodny, struga, strumień, potok, rzeka, kanał, lub ich części, morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne.

⁴ Jednolita Część Wód Podziemnych jest podstawowym jednostkowym obszarem ochrony i gospodarowania wodami podziemnymi. Oznacza określoną objętość wód podziemnych występującą w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych.

⁵ Główne zbiorniki wód podziemnych to struktury geologiczne zasobne w wodę, które stanowią lub mogą stanowić w przyszłości strategiczne zasoby wód podziemnych do wykorzystania dla zaopatrzenia ludności i podstawowych gałęzi gospodarki wymagających wody wysokiej jakości. GZWP stanowią najcenniejsze fragmenty jednostek hydrostrukturalnych i systemów wodonośnych. Wymagają one szczególnej ochrony w zakresie stanu chemicznego i ilościowego wód podziemnych oraz kontroli zarządzania zasobami, z zachowaniem priorytetu dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę do spożycia i zaspokojenia niezbędnych potrzeb gospodarczych.

4.1.5 WODY PODZIEMNE

Obszar projektu mpzp położony jest w centralnym fragmencie Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 11, gdzie wyróżnia się **trzy piętra wodonośne**: czwartorzędowe, paleogeńsko-neogeńskie i kredowe⁶:

- **pierwszy poziom wodonośny (czwartorzędowy)** – występuje na głębokości od 1 m do 150 m p.p.t.; na poziomie tym zachodzi przepływ lokalny wód, który miejscami jest nie izolowany od powierzchni terenu, a miejscami jest to poziom międzymorenowy górny; poziom ten zasilany jest przede wszystkim przez infiltrację bezpośrednią oraz dopływ lateralny oraz częściowo tylko ascenzję z głębszych poziomów wodonośnych;
- **drugi poziom wodonośny (paleogeńsko-neogeński)** – występuje na głębokości od 50 m do 210 m p.p.t.; na tym poziomie zachodzi przepływ pośredni w zagregowanych poziomach: międzymorenowym dolnym połączonym z poziomem mioceńskim oraz poziomem międzymorenowym dolin kopalnych połączonym z poziomem mioceńskim i oligoceńskim. Zasilanie zachodzi tutaj pośrednio przez przesączanie z płytszych poziomów wodonośnych oraz przez ascenzję z głębszych poziomów wodonośnych, a także dopływ lateralny;
- **trzeci poziom wodonośny (kredowy)** – występuje na głębokości od 120 m do 340 m p.p.t.; w poziomie tym dochodzi do przepływu regionalnego. Wiek tych wód został określony na kilkanaście tysięcy lat. Miejscami jednak słodkie wody mogą być pod wpływem słonych wód podłoża.

4.1.6 WARUNKI KLIMATYCZNE

Obszar projektu mpzp położony jest w obrębie Wysoczyzny Polanowskiej, którego cechą charakterystyczną jest duża zmienność pogody.

Pod względem regionalizacji klimatycznej Polski obszar projektu mpzp należy do **Regionu Wschodniopomorskiego**. Na tle innych regionów wyróżnia się największą liczbą dni z pogodą przymrozkową bardzo chłodną z dużym zachmurzeniem (średnio >19 dni/rok) oraz względnie częstym pojawianiem się dni przymrozkowych, bardzo chłodnych z jednocześnie notowanym opadem. Z kolei dni bardzo ciepłych z opadem obserwuje się tu, w porównaniu z innymi, najmniej oraz szczególnie mało dni z pogodą bardzo ciepłą, pochmurną, z opadem.⁷

Ze względu na stosunkowo dużą wysokość względną, urozmaiconą rzeźbę terenu oraz kompleksy leśne następuje zmiana kierunku wiatrów. Głównie występują tu wiatry z sektora zachodniego (około 55% wystąpień). W miesiącach wiosennych notowane są wiatry północne, a latem południowe. Wiatry słabe dominują szczególnie latem i jesienią, zimą i wiosną prędkość wiatru wzrasta jednakże cały czas najliczniej występują wiatry słabe. Wiatry powyżej 10 m/s są notowane rzadko w zależności od stacji oraz okresu od 6 do 20 razy w roku. Wiatry mają dość istotne znaczenie w warunkach termalnych powodując najczęściej ocieplenie temperatury w skrajnych przypadkach nawet do 8°C, lecz równie dobrze mogą spowodować ochłodzenie nawet do 10°C.⁸

Wysokość opadów uzależniona jest przede wszystkim od ukształtowania powierzchni i cechują się dość małą amplitudą roczną. Cechą charakterystyczną jest większa suma opadów w miesiącach jesiennych niż zimowych. Przeważają również opady ciągłe nad przelotnymi. Opady śniegu występują od października do kwietnia, średnio około 50-60 dni z opadem. Pokrywa śnieżna utrzymuje się dłużej niż w sąsiednich mezoregionach. Częściej niż w sąsiednich mezoregionach występują tu mgły.⁹

⁶ Na podstawie karty informacyjnej JCWPd nr 11, Państwowy Instytut Geologiczny.

⁷ Woś A., 1999, *Klimat Polski*, wyd. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

⁸ Augustowski B. (red.), 1976, *Pojezierze Kaszubskie*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław.

⁹ Ibid.

4.1.7 BUDOWA GEOLOGICZNA PRZYPOWIERZCHNIOWA

Teren gminy Czarna Dąbrówka położony jest w zasięgu niecki brzeżnej usytuowanej w obrębie obszaru obniżonego podłoża krystalicznego. Omawiany obszar i gmina Czarna Dąbrówka objęte były w całości zlodowaceniami (w kolejności chronologicznej): północno-wschodniopolskim (inaczej: podlaskim), południowopolskim oraz środkowopolskim oraz północnopolskim (inaczej: bałtyckim), co widoczne jest w niejednorodnej budowie podłoża, w którym znajdują się różne piętra strukturalne.

Ryc. 2: Budowa geologiczna rejonu obszaru projektu mpzp

Materiał źródłowy: opracowanie na podstawie *Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski*, Państwowy Instytut Geologiczny

Gliny zwałowe budują głównie morenę denną, w skali gminy tworzą odizolowane dolinami odrębne płyty. Gлина zwałowa często przykryta jest cienką warstwą piasków lub nawet piasków ze żwirem. Pagórki występujące na terenie gminy zbudowane są głównie przez piaski o różnej ziarnistości z przewrstwieniami piasków gliniastych (odstąpienia w Rokicinach i Mydlita).¹⁰

Przypowierzchniową budowę geologiczną w obrębie obszaru projektu mpzp stanowią utwory akumulacji polodowcowej – w południowej i południowo-zachodniej części są to **mułki i piaski kemów**, w części wschodniej i północno-wschodniej - **gliny zwałowe, miejscami piaski**, natomiast w północno-zachodniej części - **piaski i gliny deluwialne**.

4.1.8 SUROWCE MINERALE

Na obszarze projektu mpzp **nie występują złoża surowców** udokumentowanych. Najbliżej położone udokumentowane złoża surowców mineralnych znajdują się w znacznym oddaleniu od granic obszaru projektu mpzp.

Obszar gminy Czarna Dąbrówka jest położony w granicach obszaru o wstępnie udokumentowanym potencjale występowania gazu ziemnego w łupkach dolnego paleozoiku.

¹⁰ Augustowski B. (red.), 1976, *Pojezierze Kaszubskie*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław.

4.1.9 UKSZTAŁTOWANIE POWIERZCHNI I UWARUNKOWANIA GEOMORFOLOGICZNE

Rzeźba terenu została ukształtowana przez szereg różnych czynników, spośród których decydującą rolę odegrał lądolód skandynawski oraz wody fluwioglacjalne. Z tego względu rzeźba jest określana jako glacialna. Kolejnym czynnikiem mającym wpływ na rzeźbę jest późniejsza działalność erozyjno – akumulacyjna rzek.¹¹

W obrębie gminy występują trzy podstawowe jednostki morfologiczne:¹²

- a) wysoczyzna morenowa – jest przeważnie płaska lub lekko pofałdowana, urozmaicenie rzeźby wysoczyzny występuje w północno-zachodniej części (wyniesienie morenowe w strefie doliny Skotawy) i części środkowo-wschodniej,
- b) równiny sandrowe – stanowią szlak sandrowy Pradoliny Pomorskiej. W obrębie gminy wyróżnia się kilka poziomów sandru: pierwszy poziom (w sąsiedztwie górnego biegu rzeki Łupawy) zalega na wysokości 140 m n.p.m., drugi poziom położony około 130 m n.p.m. – położony jest na zachód i wschód od rynny jeziora Jasień. W okolicy doliny Łupawy na północ od Czarnej Dąbrówki występuje na wysokości powyżej 130 m n.p.m. Na zachód od rynny jeziora Skotawsko poziom sandrów leży poniżej 100 m n.p.m. Niewielkie sandry występują w okolicy wsi Gogolewo na poziomie 80,0 – 90,0 m n.p.m.
- c) doliny odpływu wód fluwioglacjalnych – stanowią je rynny polodowcowe oraz doliny, które są formami powstałymi w efekcie erozyjnej działalności wód roztopowych. Na terenie gminy występują rynny polodowcowe: największa - rynna jeziora Jasień, następnie rynna jeziora Skotawsko przechodząca ku północy w tzw. rynnę Nożyńską a następnie ku północnemu-zachodowi w dolinę marginalną Skotawy.

Ryc. 3: Ukształtowanie terenu rejonu obszaru projektu mpzp

Materiał źródłowy: opracowanie na podstawie WMS w wersji hipsometrycznej o dynamicznej skali barw, geoportal.gov.pl.

¹¹ Skonka Cz., 1990, *Śladami Józefa Wybickiego na Pomorzu*, Wydawn. Pomorskie, Gdańsk.

¹² Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Czarna Dąbrówka na lata 2018 – 2021 z perspektywą do 2024 r.

Rzeźba powierzchni gminy jest bardzo zróżnicowana. Deniwelacje sięgają 30 m i więcej. Pod względem hipsometrycznym obszar gminy Czarna Dąbrówka jest nachylony z południowego-wschodu (od 200 m n.p.m. wysokości w okolicy wsi Mydlita) na północ i północny- zachód.

Obecnie sam obszar projektu planu znajduje się na niewielkim wyniesieniu pokrytym lasem. Rzeźba terenu w rejonie mpzp zachowała jednak swoje naturalne ukształtowanie. Obszar położony jest na wysokości ok. 107-113 m n.p.m.

4.1.10 POKRYWA GLEBOWA

Obszar powiatu bytowskiego pokryty jest plejstoceńskimi osadami lodowcowymi i wodnolodowcowymi, takimi jak piaski, gliny i ropy, oraz osadami holoceniowymi. Geologiczne zróżnicowanie tych osadów wpłynęło na słabe wysycenie zasadami, a także na niewielką ilość przyswajalnych przez rośliny składników pokarmowych. Gmina w większości pokryta jest glebami bielcowymi, pseudobielcowymi i rdzawymi na piaskach i glinach.

Gleby obszaru projektu planu należą do VI klasy bonitacyjnej, a więc należą do gleb słabych, wykształconych na podłożu gliniastym.

W obrębie gminy Czarna Dąbrówka gleby należą do I (bardzo podatne), II (podatne) i III (średnio podatne) kategorii podatności na suszę.¹³

Bezpośrednio w granicach obszaru projektu mpzp, na większości terenu, naturalny profil glebowy został przekształcony antropogenicznie na skutek prowadzenia gospodarki rolnej i leśnej.

4.1.11 BIOSFERA I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA

Obszar projektu mpzp pod względem regionalizacji geobotanicznej¹⁴ znajduje się w Krainie Pojezierzy Środkowopomorskich (kod A.4.), w Okręgu Pojezierza Kaszubskiego (kod A.4.5.), w podokręgu Sulęczyńsko-Czarnodąbrówcekim (kod A.4.4.e). Kraina Pojezierzy Środkowopomorskich, obejmująca typowe obszary pojezierne od Gdańska po Stargard, w największym stopniu reprezentuje charakterystykę działu jako całości. Wykształciły się tu różne krajobrazy roślinne, w zależności od ukształtowania terenu, ale najbardziej typowy jest krajobraz pomorskich buczyn i acidofilnych dąbrów.¹⁵

Potencjalną roślinnością naturalną¹⁶ występującą w rejonie obszaru projektu mpzp jest subatlantycki bór sosnowy świeży *Leucobryo-Pinetum*, w drzewostanie którego sosna zwyczajna z domieszką brzozy brodawkowatej, dębu bezszypułkowego i świerka. W podszycie dominują jałowce, kruszyna i jarzębina, w runie – borówka czarna, borówka brusznica, wrzos oraz śmiełek pogięty. Bujna jest także warstwa mszysta utworzona między innymi przez rókiet, płonnik i bieliskę w miejscach bardziej wilgotnych. Miejsca suchsze i prześwietlone opiewają porosty.¹⁷

Obszar projektu mpzp nie został w pełni przekształcony antropogenicznie. Na obszarze szatę roślinną tworzy **zieleń leśna** oraz **zieleń segetalna** związana z użytkowaniem tego obszaru w kierunku rolniczym i leśnym – grunty orne i leśne. Bezpośrednie sąsiedztwo obszaru również stanowią grunty orne i leśne, na których dominuje roślinność synantropijna.

Fauna obszaru obejmuje typowe gatunki występujące w sąsiedztwie terenów użytkowanych rolniczo (jak ptactwo pospolite, gryzonie, zwierzyzna płowa).

Obszar projektu mpzp stanowi niewielki płat leśny oraz grunty użytkowane rolniczo, a więc **stosunkowo ubogi pod względem florystycznym i faunistycznym**. Występująca tu roślinność urządzona stanowi zieleń, pełniącą przede wszystkim funkcję użytkową.

¹³ Na podstawie danych o zagrożeniu suszą na poziomie gminy (dane na rok 2021), Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowy Instytut Badawczy, <https://susza.iung.pulawy.pl>.

¹⁴ Region geobotaniczny to jednostka podziału przestrzeni geograficznej dokonany ze względu na zróżnicowanie szaty roślinnej.

¹⁵ Matuszkiewicz J., 2008, *Regionalizacja geobotaniczna Polski*, wyd. IGI PAN, Warszawa.

¹⁶ Potencjalna roślinność naturalna rozumiana jest jako hipotetyczny stan roślinności, jaki mógłby być osiągnięty na drodze naturalnej sukcesji pierwotnej lub wtórnej, gdyby oddziaływania człowieka zostały wyeliminowane, a właściwa dla danego regionu roślinność mogła w pełni wykorzystać potencjał biologiczny siedlisk.

¹⁷ Matuszkiewicz J., 2008, *Potencjalna roślinność naturalna Polski*, wyd. IGI PAN, Warszawa.

W sąsiedztwie obszaru występują kompleksy leśne, jak i niewielkie zbiorniki wodne, które stanowią wartościowe siedliska roślin i zwierząt. Sam jednak sposób użytkowania obszaru projektu mpzp ogranicza w znacznym stopniu możliwość przemieszczania się gatunków z sąsiednich terenów.

4.2 STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I JEGO PRZEKSZTAŁCENIA

4.2.1 POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Na terenie gminy Czarna Dąbrówka wykonano inwentaryzację emisji dwutlenku węgla (CO₂), na potrzeby aktualizacji dokumentu pn. „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Czarna Dąbrówka”¹⁸. Inwentaryzację emisji CO₂ przeprowadzono dla roku 2013. Zgodnie z wynikami inwentaryzacji najistotniejsze znaczenie mają trzy sektory: transport, budynki mieszkalne oraz rolnictwo, w mniejszym stopniu na emisję wpływają sektory: handel i usługi oraz budynki użyteczności publicznej. Znaczenie pozostałych sektorów w emisji CO₂ jest marginalne.

Udział poszczególnych sektorów w emisji CO₂ na terenie gminy:

- budynki użyteczności publicznej - 0,72% udziału całkowitej emisji,
- budynki niemieszkalne - 20,97% udziału całkowitej emisji,
- budynki mieszkalne - 58,30% udziału całkowitej emisji,
- transport - 19,95% udziału całkowitej emisji.

Badania jakościowe powietrza atmosferycznego wykonywane są na poziomie regionalnym. Dla województwa pomorskiego badania odbywają się w odniesieniu do dwóch stref¹⁹: Aglomeracji Trójmiejskiej (PL 2201) oraz strefy pomorskiej (PL 2202), w której znajduje się gmina Czarna Dąbrówka i obszar projektu mpzp.

Dla każdej strefy przeprowadza się ocenę jakości powietrza uwzględniając wymagania określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2019 poz. 1931). Ocenę przeprowadza się według:

- kryteriów dotyczących ochrony zdrowia ludzi dla wskaźników: dwutlenek siarki SO₂, dwutlenek azotu NO₂, tlenek węgla CO, benzen C₆H₆, ozon O₃, pył zawieszony PM₁₀, pył zawieszony PM_{2,5}, ołów w pyle Pb(PM₁₀), arsen w pyle As(PM₁₀), kadm w pyle Cd(PM₁₀), nikiel w pyle Ni(PM₁₀), benzo(a)piren w pyle B(a)P(PM₁₀); ocenę według kryteriów dotyczących ochrony zdrowia ludzi przeprowadza się dla wszystkich stref w województwie,
- kryteriów określonych w celu ochrony roślin, dla wskaźników: dwutlenek siarki SO₂, tlenek azotu NO_x, ozon O₃ określony współczynnikiem AOT40; ocenę według kryteriów określonych w celu ochrony roślin przeprowadza się tylko dla jednej strefy w województwie – strefy pomorskiej.

Ocenie jakości powietrza w strefach służą wyniki pomiarów ze stacji automatycznych i manualnych – punkty monitoringowe zlokalizowane są poza granicami gminy Czarna Dąbrówka. Wyniki badań jakości powietrza w strefie pomorskiej (PL 2202) przedstawiają się następująco:

Tab. 1: Jakość powietrza atmosferycznego w strefie pomorskiej (PL 2202) w 2020 roku

KRYTERIA USTALONE POD KĄTEM OCHRONY ZDROWIA LUDZI														
NAZWA STREFY	SYMBOL KLASY WYNIKOWEJ DLA POSZCZEGÓLNYCH ZANIECZYSZCZEŃ DLA OBSZARU CAŁEJ STREFY													
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM ₁₀	PM _{2,5} ¹⁾	PM _{2,5} ²⁾	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	O ₃ ²⁾	O ₃ ³⁾
STREFA POMORSKA	A	A	A	A	A	A1	A1	A	A	A	A	C	A	D2
KRYTERIA USTALONE POD KĄTEM OCHRONY ROŚLIN														

¹⁸ Dokument przyjęty został uchwałą Nr XIX/186/2016 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 29 czerwca 2016 r.

¹⁹ Wyniki pomiarów regionalnych na terenie województwa pomorskiego są cyklicznie (rocznie lub okresowo, np. w okresie pięcioletnim) przeprowadzane i publikowane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku.

NAZWA STREFY	SYMBOL KLASY WYNIKOWEJ DLA POSZCZEGÓLNYCH ZANIECZYSZCZEŃ DLA OBSZARU CAŁEJ STREFY			
	SO ₂	NO _x	O ₃ (AOT4) poziom docelowy	O ₃ (AOT4) poziom celu długoterminowego
STREFA POMORSKA	A	A	A	D2
<p>Objaśnienia:</p> <p>¹⁾ - wg poziomu dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji</p> <p>²⁾ - wg poziomu docelowego</p> <p>³⁾ - wg poziomu celu długoterminowego</p> <p>A – stężenia zanieczyszczeń nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych</p> <p>C – stężenia zanieczyszczeń przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji w przypadku, gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe</p> <p>C2 – stężenia PM_{2,5} przekraczają poziom docelowy</p> <p>D2 – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego</p> <p>Podstawą klasyfikacji stref pod kątem jakości powietrza są wartości poziomów substancji w powietrzu: 1) dopuszczalnego, 2) dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji, 3) docelowego i 4) celu długoterminowego, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2019 poz. 1931). Według definicji ustawowej – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2020 r., poz. 1219 z późn. zm.):</p> <ul style="list-style-type: none"> - poziom dopuszczalny – jest to poziom substancji, który ma być osiągnięty w określonym terminie i który po tym terminie nie powinien być przekraczany; poziom dopuszczalny jest standardem jakości powietrza, - poziom docelowy – jest to poziom substancji, który ma być osiągnięty w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych; poziom ten ustala się w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego wpływu danej substancji na zdrowie ludzi lub środowisko jako całość, - poziom celu długoterminowego – jest to poziom substancji, poniżej którego, zgodnie ze stanem współczesnej wiedzy, bezpośredni szkodliwy wpływ na zdrowie ludzi lub środowisko jako całość jest mało prawdopodobny; poziom ten ma być osiągnięty w długim okresie czasu, z wyjątkiem sytuacji, gdy nie może być osiągnięty za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych; - margines tolerancji – wartość, o którą przekroczenie dopuszczalnego poziomu substancji w powietrzu nie powoduje obowiązku sporządzenia projektu uchwały sejmiku województwa w sprawie programu ochrony powietrza. Margines tolerancji oznacza procentowo określoną część poziomu dopuszczalnego, o którą poziom ten może zostać przekroczony, zgodnie z warunkami ustanowionymi w dyrektywie 				

Materiał źródłowy: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim. Raport za rok 2020, 2021, WIOŚ w Gdańsku*

Z powyższego wynika, że w strefie pomorskiej w 2020 roku odnotowano przekroczenia:

- poziomu docelowego dla B(a)P – w kontekście ochrony zdrowia,
- poziomu celu długoterminowego ozonu (O₃, określonego współczynnikiem AOT4) – w kontekście ochrony roślin.

Przedstawione wyniki odnoszą się do całej strefy pomorskiej, mają wymiar regionalny i nie świadczą bezpośredniego o jakości powietrza w gminie Czarna Dąbrówka (brak w jej granicach punktów monitoringowych). Nie oznacza to jednak, że na terenie gminy nie występują obszary potencjalnych, okresowych przekroczeń standardów jakości powietrza atmosferycznego. Najbardziej narażone na zanieczyszczenia są tereny skoncentrowanej, zwartej zabudowy, o niskim stopniu przewietrzania.

Ocena jakości powietrza w 2020 roku nie wykazuje istotnych zmian pod względem klasyfikacji stref w stosunku do 2019 roku, pod kątem ochrony zdrowia ludzi. Do klasy C została zakwalifikowana strefa pomorska jedynie dla benzo(a)pirenu. Na uwagę zasługuje fakt, że stężenia benzo(a)pirenu, mimo że przekraczają poziom docelowy sukcesywnie maleją, w szczególności na stacji w Kościerzynie, która wykazywała najwyższe stężenia tego zanieczyszczenia.

Dla kryterium ochrony roślin nastąpiła poprawa dla poziomu celu długoterminowego ozonu.

Obszar przekroczeń benzo(a)pirenu, mimo iż obejmuje jedynie 2,5% powierzchni całej strefy pomorskiej to narażony udział ludności na to zanieczyszczenie sięga niemalże 1/3 wszystkich mieszkańców strefy. Natomiast w przypadku przekroczenia poziomu długoterminowego dla ozonu narażone jest 37% mieszkańców strefy pomorskiej.

4.2.2 WODY POWIERZCHNIOWE I WODY PODZIEMNE

Na obszarze projektu mpzp nie występują naturalne wody powierzchniowe. Obszar projektu mpzp zlokalizowany jest w obrębie JCWP Skotawa z Graniczną (kod PL RW20001547265), która w 2018 roku nie była objęta monitoringiem²⁰.

Badania i ocena stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych wykonywana jest w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Wykonawcą badań oraz oceny stanu wód w zakresie elementów fizykochemicznych oraz ilościowych jest Państwowa Służba Hydrogeologiczna (PSH),

²⁰ Dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Gdańsku. Zaprezentowano najbardziej aktualne, dostępne dane.

której zadana realizowane są przez Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB).

Obszar projektu mpzp zlokalizowany jest w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych JCWPd nr 11 (kod PLGW200011), która oceniona została jako posiadająca stan doby pod względem ilościowym oraz jakościowym (ocena za 2016 r. i 2019 r.)²¹.

Obszar położony jest **w zasięgu udokumentowanych głównych zbiorników wód podziemnych – GZWP nr 117, dla którego proponowane jest ustanowienie obszaru ochronnego.**

4.2.3 KLIMAT AKUSTYCZNY

WIOŚ w Gdańsku prowadzi coroczne badania monitoringowe hałasu drogowego na terenie województwa. Na terenie gminy Czarna Dąbrówka, w tym obszarze projektu mpzp nie wykonywano pomiarów klimatu akustycznego w ramach Sieci Państwowego Monitoringu Środowiska. Na terenie gminy brak jest stałego punktu monitoringu emisji hałasu do środowiska, w związku z czym ocena zagrożenia środowiska w tym zakresie nie jest możliwa.

Na kształtowanie się klimatu akustycznego na obszarze projektu mpzp największy wpływ mają przebiegające w pobliżu drogi. Ze względu na oddalenie obszaru od głównych, warunki akustycznie obszaru projektu mpzp należy uznać za korzystne.

4.2.4 GOSPODARKA ODPADAMI

Podstawą funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi na terenie województwa pomorskiego, w tym na terenie gminy Czarna Dąbrówka, jest „Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022”, przyjęty Uchwałą nr 321/XXX/16z dnia 29 grudnia 2016 r. Sejmiku Województwa Pomorskiego. Jednocześnie obowiązuje Uchwała nr 322/XXX/16 w sprawie wykonania „Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022”.

Zgodnie z „Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022” gminę Czarna Dąbrówka zaliczono do regionu północnego (województwo podzielono na siedem regionów gospodarki odpadami komunalnymi), który obsługuje:

- instalacja regionalna RIPOK Czarnówko (zagospodarowanie biodegradowalnych odpadów oraz części opadów komunalnych),
- instalacja regionalna RIPOK Chlewnica (składowanie i sortowanie odpadów komunalnych, produkcja wysokoenergetycznego paliwa alternatywnego).

Na terenie gminy Czarna Dąbrówka obowiązuje Regulamin utrzymania czystości i porządku, przyjęty uchwałą nr R XXI/242/2020 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 29 grudnia 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Pom. 2021 poz. 452). Regulamin określa w szczególności:

- wymagania w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości,
- rodzaje i minimalną pojemność pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunków rozmieszczania tych pojemników i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym,
- częstotliwość i sposoby pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego,
- inne wymagania wynikające z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami,
- obowiązki osób utrzymujących zwierzęta domowe, mające na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku,

²¹ Na podstawie informacji Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w ramach Monitoringu Jakości Wód Podziemnych.

- wymagania odnośnie utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej,
- wyznaczania obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania.

Podmiotem odpowiedzialnym za zorganizowanie odbioru i nadzorującym wywóz odpadów komunalnych jest gmina. Zasięg obowiązywania przepisów zawartych w regulaminie obejmuje nieruchomości zamieszkałe i niezamieszkałe na terenie gminy Czarna Dąbrówka.

Na terenie gminy Czarna Dąbrówka nie ma zlokalizowanych zakładów unieszkodliwiania odpadów ani składowisk odpadów komunalnych. W Podkomorzycach uruchomiono Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów (PSZOK). W punkcie można oddawać odpady: wielkogabarytowe, problemowe, z remontów oraz komunalne-posegregowane.

4.2.5 PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE

Na terenie gminy występują linie elektroenergetyczne o napięciu 15 kV i 0,4 kV oraz stacje transformatorowe 15/04 kV.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku prowadzi pomiary monitoringowe pól elektromagnetycznych (PEM) w cyklu trzyletnim. W roku 2020 WIOŚ przeprowadził pomiary promieniowania elektromagnetycznego w 135 punktach na obszarze całego województwa. Jeden punkty zlokalizowany były na terenie gminy Czarna Dąbrówka. Wykonano pomiary natężenia składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego w środowisku, w przedziale częstotliwości co najmniej od 3 MHz do 3000 MHz. W punkcie pomiarowym w miejscowości Czarna Dąbrówka średnia wartość zmierzona wynosiła 0,49 V/m.

W granicach obszaru projektu mpzp nie ma źródeł niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego, w postaci linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia czy najwyższych napięć. Nie występują tu także maszty radiolokacyjne, radiowe czy telewizyjne, ani maszty telefonii komórkowej.

4.3 NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA, W TYM ZAGROŻENIE AWARIĄ PRZEMYSŁOWĄ

Na terenie gminy Czarna Dąbrówka, jak również całego powiatu bytowskiego nie odnotowano poważnych awarii oraz nie odnotowano zdarzeń o znamionach poważnej awarii.

W granicach obszaru projektu mpzp nie ma zlokalizowanych zakładów przemysłowych, w tym nie znajdują się tu zakłady zakwalifikowane jako potencjalni sprawcy poważnych awarii przemysłowych (zakłady o dużym ryzyku ZDR, zakładach o zwiększonym ryzyku ZZR, zakłady pozostałe PSPA)²². Na terenie gminy Czarna Dąbrówka zagrożenie wynikające z wystąpienia poważnej awarii przemysłowej jest małe ze względu na niewielki rozwój przemysłu wykorzystującego do produkcji niebezpieczne środki chemiczne.

4.4 POTENCJALNE ZMIANY ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Obszar projektu mpzp to teren lasu z niewielkim fragmentem użytkowanym rolniczo, gdzie przekształcenia antropogeniczne środowiska (m.in. rzeźby terenu, pokrywy glebowej, roślinności naturalnej, obiegu wody itp.) są niewielkie. Dalsze zmiany zachodzące w środowisku z dużym prawdopodobieństwem obejmować będą kontynuacje już występujących przekształceń i oddziaływań.

²² Zgodnie z rejestrem WIOŚ w Gdańsku

Użytkowanie i zagospodarowanie terenu, pozostawione w niezmienionym kształcie, nie spowoduje dodatkowego wzrostu obciążenia antropogenicznego.

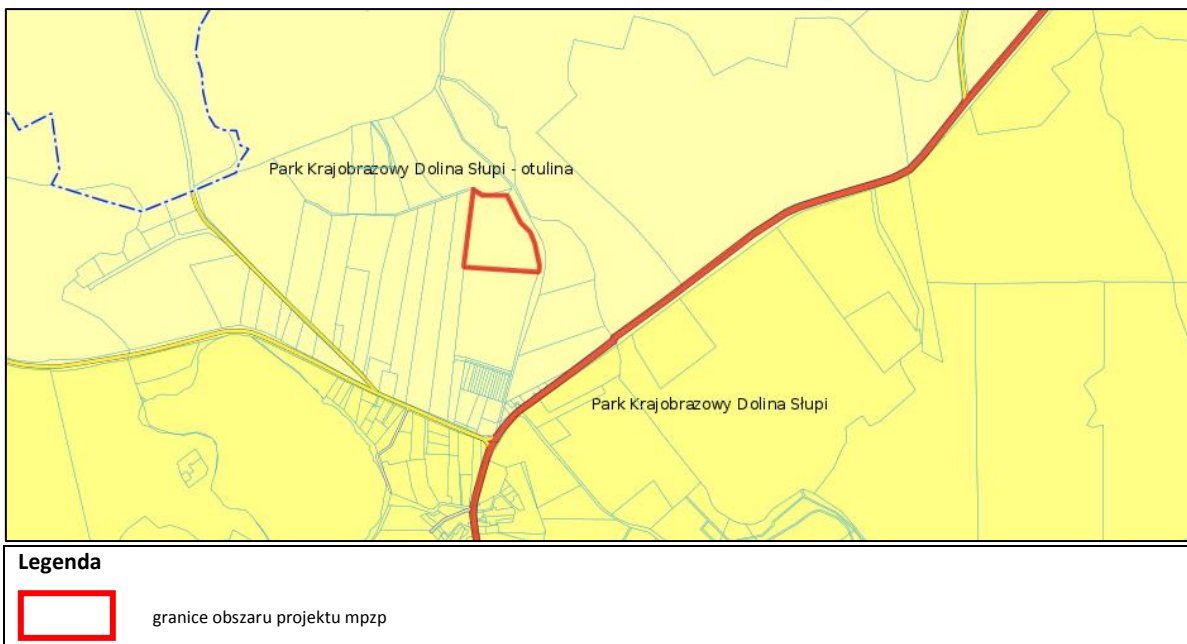
5 PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

5.1 ISTNIEJĄCE FORMY OCHRONY PRZYRODY

Na terenie gminy Czarna Dąbrówka występują liczne formy ochrony przyrody w rozumieniu Ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r.:

- a) rezerваты przyrody: Jeziora Sitna, Gniazda Orła Bielika, Skotawskie Łąki;
- b) park krajobrazowy: Park Krajobrazowy Dolina Słupi wraz z otuliną;
- c) obszary Natura 2000: Obszar Natura 2000 Dolina Słupi (OSO), Obszar Natura 2000 Dolina Słupi (SOO), Obszar Natura 2000 Dolina Łupawy (SOO), Obszar Natura 2000 Jeziora Lobeliowe koło Soszycy (SOO);
- d) użytki ekologiczne - 17;
- e) pomniki przyrody – drzewa.

Obszar projektu mpzp położony jest w otulinie Parku Krajobrazowego Dolina Słupi. Pozostałe wymienione formy ochrony przyrody nie obejmują obszaru projektu mpzp (nie licząc ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów, która obowiązuje na terenie całej Polski – przy czym na obszarze projektu mpzp nie stwierdzono występowania gatunków chronionych).

Ryc. 4: Położenie obszaru projektu mpzp na tle form ochrony przyrody – parków krajobrazowych i ich otulin
Materiał źródłowy: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

Otulina Parku Krajobrazowego Dolina Słupi

Park zajmuje powierzchnię 37 040 ha i obejmuje obszar środkowego i dolnego biegu rzeki Słupi oraz jej zlewni od miejscowości Soszyca do drogi Krępa-Łosino. Znajduje się na obszarze siedmiu gmin (Kończygłowy, Borzytuchom, Bytów, Czarna Dąbrówka, Słupsk, Kobylnica, Dębica Kaszubska) i dwóch

powiatów (bytowskiego i słupskiego). Zaobserwować tu można bardzo duże zróżnicowanie terenu, powstałe w wyniku topnienia lądolodu. Park charakteryzuje bardzo duża lesistość, sięgająca 72% a lasy reprezentowane są przez kilka typów zbiorowisk z których największe powierzchnie zajmują buczyny niżowe: kwaśna i żyzna, w dolinach rzecznych występują grądy oraz łągi i zarośla wierzbowe. W parku powszechne są torfowiska niskie, znajdują się tu również torfowiska soligeniczne, w miejscach, gdzie wypływają wody podziemne. Ważnym elementem krajobrazu są także liczne jeziora o różnym pochodzeniu, będące siedliskiem wielu cennych i chronionych gatunków roślin i zwierząt. Szczególnie cenne są jeziora lobeliowe, na terenie których występują gatunki roślin reliktowych. W celu zabezpieczenia Parku przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka jest wyznaczona otulina Parku o powierzchni 83.170 ha.

Aktualnie na terenie parku obowiązują zasady gospodarowania wprowadzone uchwałą Nr 146/VII/11 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”, zmieniona uchwałą nr 262/XXIV/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 lipca 2016 r. o zmianie uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”. Żadne z wymienionych zasad nie odnoszą się do otuliny Parku Krajobrazowego.

Zasady gospodarowania (w tym zakazy oraz zalecenia) w granicach parku zostały określone również w planie ochrony – Rozporządzenie Nr 15/2003 Wojewody Pomorskiego z dnia 23 czerwca 2003 roku w sprawie ustanowienia Planu ochrony Parku Krajobrazowego "Dolina Słupi".

Względem gatunków objętych ochroną zastosowanie znajdują uwarunkowania określone w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. 2015 poz. 1651 z późn. zm.). Na tej podstawie sporządzane są stosowne rozporządzenia, określające m.in. listę gatunków objętych ochroną oraz szczegółowe zakazy względem nich wprowadzone. Obecnie obowiązują następujące rozporządzenia:

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 roku w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2014 poz. 1348),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 roku w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014 poz. 1408),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 roku w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014 poz. 1409).

5.2 PLANOWANE LUB POSTULOWANE FORMY OCHRONY PRZYRODY

Biorąc pod uwagę ustalenia i wytyczne dokumentów planistycznych i strategicznych obowiązujących dla terenu objętego opracowaniem ekofizjograficznym, w tym m.in.:

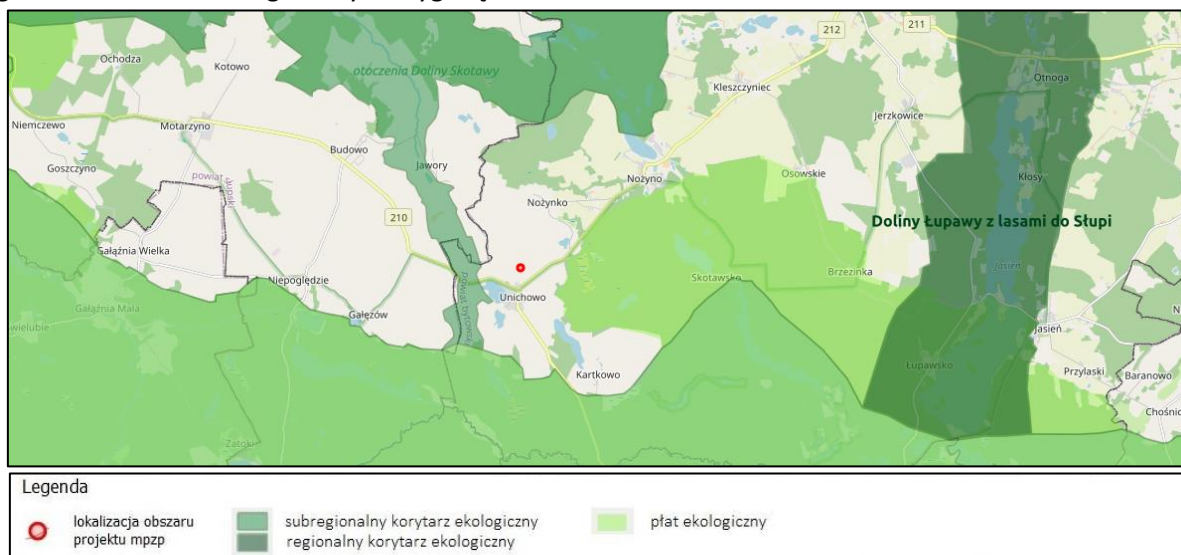
- *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego,*
- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czarna Dąbrówka,*
- *Planu ochrony Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”*
zapropozowano liczne obszary i obiekty do objęcia ochroną.

Obszar projektu mpzp znajduje się poza granicami proponowanych obszarów do objęcia ochroną. Ponadto, na podstawie przeprowadzonej wizji lokalnej stwierdza się, że w granicach obszaru projektu mpzp nie występują tereny lub obiekty odznaczające się szczególnymi walorami przyrodniczymi, które warto byłoby objąć formą ochrony przyrody, w postaci np. pomnika przyrody, użytku ekologicznego, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, czy stanowiska dokumentacyjnego.

5.3 POŁOŻENIE ANALIZOWANEGO OBSZARU NA TLE PONADLOKALNEGO SYSTEMU POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH

Wzajemne powiązania elementów środowiska oraz powiązania przyrodnicze obszaru z jego szerszym otoczeniem zapewnia głównie jego system przyrodniczy, rozumiany jako system płatów i korytarzy ekologicznych, występujących na danej powierzchni (matrycy).

Przez teren województwa pomorskiego, w tym przez teren gminy Czarna Dąbrówka, przebiegają korytarze ekologiczne. Charakteryzują się dużą różnorodnością gatunkową, krajobrazową i siedliskową. Są one także ważnymi ostojami dla gatunków rodzinnych i wędrownych, a zwłaszcza dla gatunków rzadkich i zagrożonych wyginięciem.

Ryc. 5: Model korytarzy/płatów ekologicznych o ponadlokalnym i lokalnym charakterze w rejonie gminy Czarna Dąbrówka
Materiał źródłowy: Koncepcja sieci ekologicznej województwa pomorskiego dla potrzeb planowania przestrzennego

Delimitację korytarzy ekologicznych zawiera „Plan zagospodarowania województwa pomorskiego 2030” (2016), w którym wykorzystano „Koncepcję sieci ekologicznej województwa pomorskiego dla potrzeb planowania przestrzennego”. Według tej koncepcji obszar projektu mpzp znajduje poza korytarzami ekologicznymi, jednak w sąsiedztwie płatu ekologicznego.

Należy jednak maksymalnie zachować trwałość gruntów leśnych i naturalnych cieków i zbiorników wodnych. Ponadto zagospodarowanie i zabudowę należy kształtować w taki sposób, aby ułatwić cyrkulację powietrza i wody oraz umożliwić przemieszczanie się flory i fauny.

Struktury przyrodnicze w granicach obszaru projektu mpzp ze względu na niewielką powierzchnię **posiadają niewielkie znaczenie dla funkcjonowania systemu przyrodniczego Gminy oraz różnorodności biologicznej.**

Wzajemne powiązania elementów środowiska oraz powiązania przyrodnicze obszaru z jego otoczeniem odbywają się głównie przy pomocy procesów przyrodniczych, omówionych w dalszej części (procesów meteorologicznych, hydrologicznych oraz związanych z sukcesją ekologiczną).

5.4 POTENCJALNE ZAGROŻENIA PRZYRODNICZE

Spośród zagrożeń przyrodniczych możliwe jest wystąpienie silnych wiatrów i huraganów, nawałnic i gradobić. Potencjalnie obszar projektu mpzp, jak i inne tereny w klimacie umiarkowanym narażone są na występowanie klęsk żywiołowych, a tym samym na sytuacje o znamionach kryzysowych. Ryzyko wystąpienia klęsk żywiołowych jest niezależne od ustaleń projektu mpzp. Istotne natomiast jest

lokalne zabezpieczenie terenu, w tym przede wszystkim zapewnienie dostępności odpowiednich służb ratowniczych (straży pożarnej, ratownictwa medycznego i chemicznego oraz innych służb).

W obrębie terenu objętego projektem mpzp **nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią** w rozumieniu ustawy Prawo wodne.

Obszar projektu mpzp to teren częściowo i w niewielkim stopniu przekształcony antropogenicznie. Część terenu użytkowana jest rolniczo, ogranicza w znacznym stopniu możliwości sukcesji roślinnej i jest czynnikiem płoszącym dla przemieszczających się gatunków zwierząt. Część obszaru podlega jednak sukcesji roślinnej wtórnej. Istotnym elementem stanowiącym barierę w pełnieniu funkcji przyrodniczych obszaru jest przebiegająca droga wojewódzka o dużym natężeniu ruchu.

Analizowany obszar odznacza się równinnym (płaskim) ukształtowaniem terenu. Powierzchnia obszaru jest zniwelowana i ustabilizowana przez istniejące zagospodarowanie. Na obszarze **nie występują tereny kwalifikowane jako rejony predysponowane do występowania ruchów masowych**.

6 PROGNOZOWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W TYM PROGNOZOWANE ODDZIAŁYWANIA ZNACZĄCE

Niniejszy rozdział zawiera ocenę ustaleń projektu mpzp, w odniesieniu do²³:

- poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego i kulturowego (z uwzględnieniem zależności między nimi) – roślin, zwierząt i różnorodności biologicznej, ludzi, wód powierzchniowych i podziemnych, powietrza atmosferycznego, powierzchni i ukształtowania ziemi, krajobrazu, warunków klimatycznych, zasobów naturalnych, zabytków i dóbr materialnych,
- form ochrony przyrody, w tym celu i przedmiotu ochrony oraz integralności obszarów Natura 2000,
- kwalifikacji oddziaływań jako znaczące, oraz podziału oddziaływań na: bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, pozytywne i negatywne.

Informacje zawarte w Prognozie oddziaływania na środowisko (w tym ocena oddziaływania ustaleń projektu mpzp na środowisko przyrodnicze) zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu²⁴.

6.1 ROŚLINNOŚĆ, ZWIERZĘTA I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA

W granicach obszaru projektu mpzp występują grunty leśne (Ls). W wydzieleniach występuje drzewostan sosnowy (wiek 60 lat) oraz bukowy (wiek 20 lat). Poza tym nie występują grunty zadrzewione i zakrzewione (Lz). Mają tu zatem zastosowanie przepisy dotyczące ochrony zasobów leśnych przez zmianą sposobu użytkowania (tzn. wylesienia), zgodnie z Ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Obszar ten posiada znaczenie dla funkcjonowania systemu przyrodniczego Gminy oraz różnorodności biologicznej.

²³Zgodnie z wymogami Ustawy z dnia 03 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. 2016 poz. 353).

²⁴Ibid.

W konsekwencji realizacji ustaleń projektu mpzp dojdzie do zachowania obecnej powierzchni biologicznie czynnej oraz zachowania drzewostanu leśnego, a co za tym idzie pozytywnie wpłynie na różnorodność biologiczną obszaru.

Z uwagi na zachowanie leśnego użytkowania obszaru projektu mpzp, realizacja ustaleń projektu mpzp **będzie pozytywnie oddziaływać na florę, faunę oraz różnorodność biologiczną obszaru.**

Tab. 2: Identyfikacja przewidywanych znaczących oddziaływań na roślinność, zwierzęta i różnorodność biologiczną

	Pozytywne	Negatywne	Obojętne	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	Stałe	Chwilowe
Oddziaływanie na roślinność	√			√			√			√	√	
Oddziaływanie na zwierzęta	√			√			√			√	√	
Oddziaływanie na różnorodność biologiczną	√			√			√			√	√	

Materiał źródłowy: opracowanie własne

6.2 FORMY OCHRONY PRZYRODY, W TYM OBSZARY NATURA 2000

Obszar projektu mpzp położony jest w otulinie Parku Krajobrazowego Dolina Słupi. Pozostałe wymienione formy ochrony przyrody nie obejmują obszaru projektu mpzp (nie licząc ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów, która obowiązuje na terenie całej Polski – przy czym na obszarze projektu mpzp nie stwierdzono występowania gatunków chronionych).

Zachowanie przeznaczenia leśnego obszaru projektu mpzp przyczyni się do wzmocnienia powiązań przyrodniczych oraz zachowania walorów krajobrazowych obszaru. Zieleń obszaru projektu mpzp stanowi wzbogacenie lokalnych struktur przyrodniczych, pełni funkcję krajobrazową oraz wpływa pozytywnie na miejscowe warunki życia i odpoczynku.

Ze względu na rodzaj i wielkość przewidzianego zagospodarowania terenu – **wystąpi pozytywne oddziaływanie na formy ochrony przyrody, w tym na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.**

Tab. 3: Identyfikacja przewidywanych znaczących oddziaływań na formy ochrony przyrody

	Pozytywne	Negatywne	Obojętne	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	Stałe	Chwilowe
Oddziaływanie formy ochrony przyrody	√			√	√		√				√	

Materiał źródłowy: opracowanie własne

6.3 LUDZIE

Funkcjonowanie ustaleń projektu mpzp w pośredni sposób **będzie w przyszłości pozytywnie oddziaływać na zdrowie ludzi**.

Na terenie projektu mpzp nie występują naturalne zagrożenia przyrodnicze, takie jak zagrożenie ruchami masowymi ziemi, czy zagrożenie powodziowe. W odniesieniu do zjawisk klimatycznych może wystąpić zagrożenie wystąpienia silnych wiatrów i huraganów, nawałnic i gradobić, czy susz oraz innych sytuacji o znamionach kryzysowych. Ryzyko wystąpienia ww. zdarzeń losowych jest niezależne od ustaleń mpzp. Istotne natomiast jest lokalne zabezpieczenie terenu, w tym przede wszystkim zapewnienie dostępności odpowiednich służb ratowniczych (straży pożarnej, ratownictwa medycznego i chemicznego oraz innych służb).

Tab. 4: Identyfikacja przewidywanych znaczących oddziaływań na ludzi i warunki ich życia

	Pozytywne	Negatywne	Obojętne	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	Stale	Chwilowe
Oddziaływanie na ludzi	√			√	√		√			√	√	

Materiał źródłowy: opracowanie własne

6.4 WODY

W granicach obszaru projektu mpzp nie występują naturalne wody powierzchniowe.

Główne użytkowe poziomy wodonośne znajdują się w piętrze czwartorzędowym, przy czym nie występują tu ujęcia wody pitnej, ani strefy ochronne tych ujęć.

Obszar położony jest w zasięgu udokumentowanych głównych zbiorników wód podziemnych – GZWP nr 117, dla którego proponowane jest ustanowienie obszaru ochronnego.

Funkcjonowanie mpzp nie spowoduje ryzyka dla osiągnięcia celów środowiskowych określonych dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) oraz Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd), dla których obowiązuje „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły”.

Tab. 5: Identyfikacja przewidywanych znaczących oddziaływań na wody

	Pozytywne	Negatywne	Obojętne	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	Stale	Chwilowe
Oddziaływanie na wody powierzchniowe			√	√			√			√		
Oddziaływanie na wody podziemne			√	√			√			√		

Materiał źródłowy: opracowanie własne

6.5 ZASOBY NATURALNE

Na terenie mpzp zasoby glebowe stanowią gleby klasy VI, a więc planowane zagospodarowanie i realizacja ustaleń projektu mpzp **nie będzie miała wpływu na zasoby glebowe** gminy oraz nie zmniejszą się walory rolniczej przestrzeni produkcyjnej regionu.

W granicach obszaru projektu mpzp występują grunty leśne (Ls). W wydzieleniach występuje drzewostan sosnowy (wiek 60 lat) oraz bukowy (wiek 20 lat), zatem realizacja ustaleń projektu mpzp **będzie miała pozytywny wpływ na zasoby leśne** gminy.

Na terenie objętym mpzp nie występują złoża kopalin udokumentowanych, nie znajdują się tu także tereny i obszary górnicze. Ustalenia projektu mpzp w żaden sposób **nie wpłyną na surowce mineralne** znajdujące się poza granicami mpzp.

Planowane zagospodarowanie i realizacja ustaleń mpzp **nie spowoduje negatywnego oddziaływania na zasoby wodne, w tym zasoby eksploatacyjne wód**. Na obszarze projektu mpzp nie wstępują ujęcia wody podziemnej ani ujęcia wody powierzchniowej.

Tab. 6: Identyfikacja przewidywanych znaczących oddziaływań na zasoby naturalne

	Pozytywne	Negatywne	Obojętne	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	Stale	Chwilowe
Oddziaływanie na zasoby leśne	√			√		√					√	
Oddziaływanie na zasoby wodne			√	√							√	
Oddziaływanie na zasoby surowców	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Oddziaływanie na zasoby glebowe			√	√		√					√	

Materiał źródłowy: opracowanie własne

6.6 POWIETRZE ATMOSFERYCZNE I KLIMAT

W wyniku realizacji ustaleń projektu mpzp **wystąpią pozytywne zmiany w lokalnych warunkach klimatycznych**, dzięki wprowadzeniu roślinności na terenie dotychczas użytkowanym rolniczo.

Tab. 7: Identyfikacja przewidywanych znaczących oddziaływań na powietrze i klimat

	Pozytywne	Negatywne	Obojętne	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	Stale	Chwilowe
Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne	√			√			√			√	√	
Oddziaływanie na klimat lokalny	√				√		√			√	√	

Materiał źródłowy: opracowanie własne

6.7 POWIERZCHNIA ZIEMI

Dużym problemem w zakresie gleb na terenie gminy Czarna Dąbrówka jest zanieczyszczenie pochodzące z działalności rolniczej oraz występowanie gleb o słabej klasie bonitacyjnej. Aby stale rozwijać produkcję rolną i przy tym nie pogarszać stanu środowiska przyrodniczego należy prowadzić gospodarstwa rolne zgodnie z dobrymi praktykami rolniczymi i uświadamiać rolników w zakresie stosowania nawozów oraz ochrony roślin. Ważnym aspektem jest również promocja rolnictwa ekologicznego.

W granicach obszaru projektu mpzp przeważają grunty orne o niskiej klasie bonitacyjnej (VI) – nie mają tu zastosowania przepisy dotyczące ochrony zasobów glebowych przez zmianą sposobu użytkowania. **Nie występuje potrzeba ochrony zasobów glebowych.**

W konsekwencji realizacji ustaleń projektu mpzp nastąpi zalesienie fragmentu obszaru. **Wprowadzenie roślinności z czasem doprowadzi do zmiany profilu glebowego i wzbogacenie warstwy próchnicy.** Ponadto nie dojdzie do przekształcenia rzeźby terenu ani przypowierzchniowych warstw gleby.

Na obszarze nie występują surowce mineralne i w związku z tym nie wystąpi eksploatacja złóż i związane z nią przekształcenia powierzchni ziemi.

Tab. 8: Identyfikacja przewidywanych znaczących oddziaływań na powierzchnię ziemi

	Pozytywne	Negatywne	Obojętne	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	Stale	Chwilowe
Oddziaływanie na przypowierzchniową litosferę	√			√		√				√	√	
Oddziaływanie na ukształtowanie powierzchni ziemi	√			√		√				√	√	

Materiał źródłowy: opracowanie własne

6.8 KRAJOBRAZ

Obszar projektu mpzp zlokalizowany jest **w otulinie Parku Krajobrazowego Doliny Słupi**. Utworzony został dla ochrony typowego krajobrazu pojezierzy młodogłacjalnych centralnej części Pojezierza Kaszubskiego, a jego otulina ma stanowić strefę ochronną przed zagrożeniami zewnętrznymi. Obszar projektu mpzp znajduje się zatem w obszarze wyznaczonym w celu ochrony tego krajobrazu.

Ustalenia projektu mpzp przeznaczając obszar na funkcje leśne przyczyni się do zachowania walorów krajobrazowych oraz ich poprawę.

Tab. 9: Identyfikacja przewidywanych znaczących oddziaływań na krajobraz

	Pozytywne	Negatywne	Obojętne	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	Stale	Chwilowe
Oddziaływanie na krajobraz w fazie budowlanej	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Oddziaływanie na krajobraz w fazie funkcjonowania	√			√			√				√	
--	---	--	--	---	--	--	---	--	--	--	---	--

Materiał źródłowy: opracowanie własne

6.9 ZABYTKI

Na obszarze projektu mpzp występują strefy ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych, dlatego uwzględniono zapis, by wszelkie roboty ziemne lub zmiana charakteru dotychczasowej działalności mogące doprowadzić do ich przekształcenia lub zniszczenia, wymagają przeprowadzenia niezbędnych badań archeologicznych, w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem. Ponadto w przypadku odkrycia, podczas prowadzenia prac ziemnych, przedmiotu posiadającego cechy zabytku, zastosowanie mają przepisy dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Uwzględnienie wymaganej ochrony walorów historycznych obszaru, spowoduje pozytywne oddziaływania na wartości kulturowe obszaru.

Tab. 10: Identyfikacja przewidywanych znaczących oddziaływań na zabytki

	Pozytywne	Negatywne	Obojętne	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	Stale	Chwilowe
Oddziaływanie na zabytki	√			√		√					√	

Materiał źródłowy: opracowanie własne

6.10 DOBRA MATERIALNE

W wyniku realizacji ustaleń projektu mpzp **nie nastąpi wzrost zasobności obszaru w dobra materialne.**

Tab. 11: Identyfikacja przewidywanych znaczących oddziaływań na dobra materialne

	Pozytywne	Negatywne	Obojętne	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	Stale	Chwilowe
Oddziaływanie na dobra materialne			√		√	√				√	√	

Materiał źródłowy: opracowanie własne

7 WNIOSKI

7.1 STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM ORAZ IDENTYFIKACJA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ

Ogólny stan środowiska terenu objętego projektem mpzp przeanalizowano w podrozdziale 4.2. W wyniku realizacji ustaleń projektu mpzp **nie przewiduje się wystąpienia długotrwałych, znaczących i negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze**, zarówno w kontekście poszczególnych komponentów przyrody, jaki i współzależności pomiędzy nimi.

7.2 INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO USTALEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Ustalenia projektu mpzp **nie będą oddziaływać transgranicznie**. Sam obszar położony jest w północnej części kraju w oddaleniu od granic administracyjnych Polski, ponadto charakter ustaleń projektu mpzp ma wydźwięk jedynie lokalny.

7.3 ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE

Przyjęte w projekcie mpzp rozwiązania, dotyczące przyszłego zagospodarowania terenu są zgodne z uwarunkowaniami przyrodniczymi i ekofizjograficznymi.

Projekt mpzp uwzględnia uwarunkowania środowiska, w tym rozwiązania mające na celu ochronę zasobów środowiska przed wystąpieniem negatywnych oddziaływań, a także uwzględnia konieczność zapewnienia ładu przestrzennego. Ponadto, nie napotkano luk we współczesnej wiedzy w sposobie zapisów i rozstrzygnięć projektu mpzp. W związku z powyższym **nie proponuje się rozwiązań alternatywnych** w stosunku do zaproponowanych w projekcie mpzp.

7.4 ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW

Dobór środków kompensujących powinien być proporcjonalny do wielkości i skali negatywnych oddziaływań. W wyniku realizacji postanowień projektu mpzp nie wystąpi oddziaływanie na formy ochrony przyrody, w tym cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność i spójność tych obszarów. Z uwagi na charakter działań proponowanych w projekcie mpzp oraz z racji braku ich znaczącego, negatywnego wpływu na obszary Natura 2000, **nie zachodzi konieczność kompensacji przyrodniczej**. Kompensację przyrodniczą należy stosować wówczas, gdy w wyniku realizacji inwestycji może nastąpić szkoda w środowisku, w sposób szczególny dotyczy to ewentualnych szkód wyrządzonych na obszarach chronionych Natura 2000, a takowe nie zaistnieją w wyniku realizacji projektu mpzp.

Projekt mpzp ustala zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu które przysłużą się ochronie zasobów przyrodniczych oraz ograniczą lub zminimalizują skutki oddziaływania przewidzianego zagospodarowania przestrzennego na środowisko.

Niezależnie od wskazań zawartych w projekcie mpzp, w celu eliminacji lub ograniczenia ewentualnych negatywnych skutków realizacji ustaleń mpzp, pożądane byłoby m.in.:

- maksymalne zachowanie istniejącej zieleni,
- zabezpieczenie gruntu i wód w rejonie działania inwestycji przed zanieczyszczeniami.

Skuteczność zapisów w ograniczaniu presji na środowisko będzie można określić dopiero po analizie przyszłych danych monitoringowych, które określą przemiany jakie zajdą w środowisku wsi po realizacji projektu mpzp. Niestety proces ten może być długotrwały, a ocena skutków realizacji projektowanego dokumentu obarczona niedoskonałościami, wynikającymi np.: z niepełnego zakresu realizacji lub zmian, jakie zostaną wprowadzone przez dokumenty wyższej rangi.

7.5 PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Skutki ustaleń projektu mpzp mogą być monitorowane zarówno w fazie inwestycyjnej, jak i po zakończeniu budowy w związku z czym zaleca się powołanie specjalnego zespołu odpowiedzialnego za przeprowadzanie działań z zakresu monitoringu i ewaluacji realizacji założeń zawartych w projekcie mpzp.

Częstotliwość przeprowadzania analiz skutków realizacji postanowień projektu mpzp powinna być uwarunkowana częstotliwością badania aktualności kierunków polityki przestrzennej, określanych w studium i planach miejscowych.

SPIS LITERATURY I MATERIAŁÓW WYJŚCIOWYCH

Akty prawne:

- 1) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz.U.2002 nr 155 poz. 1298)
- 2) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j.Dz.U.2014 poz. 112).
- 3) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. 2011 nr 25 poz. 133, z późn. zm.),
- 4) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U.2014 poz. 1348)
- 5) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U.2014 poz. 1408)
- 6) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U.2014 poz. 1409)
- 7) Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j.Dz.U.2024 poz. 530)
- 8) Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j.Dz.U.2024 poz. 82)
- 9) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j.Dz.U.2024 poz. 54)
- 10) Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j.Dz.U.2023 poz. 1478)
- 11) Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j.Dz.U.2023 poz. 977 z późn. zm.)
- 12) Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j.Dz.U.2023 poz. 1336)
- 13) Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j.Dz.U.2023 poz. 1094 z późn. zm.)
- 14) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j.Dz.U.2023 poz. 633 z późn. zm.)

Dokumenty i publikacje:

- 15) *Aktualizacja programu ochrony środowiska dla gminy Czarna Dąbrówka na lata 2018-2021 z perspektywą do 2024 r.* (2018, Ekolog)
- 16) *Bilans zasobów kopalni i wód podziemnych w Polsce według stanu na 31. XII. 2023 r.* (2021, Państwowy Instytut Geologiczny)
- 17) *Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030* (2011, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego)
- 18) *Opracowanie Ekofizjograficzne do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego*; Pomorskie Biuro Planowania Regionalnego; Gdańsk – Słupsk, 2014
- 19) *Opracowanie ekofizjograficzne sporządzone na potrzeby projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czarna Dąbrówka*; POŚ EKOZAPAS; Gdynia, listopad 2016 r.
- 20) *Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022* (przyjęty Uchwałą nr 321/XXX/16z dnia 29 grudnia 2016 r. Sejmiku Województwa Pomorskiego)
- 21) *Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* (przyjęty Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. – t.j. Dz.U.2023 poz. 300)
- 22) *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego 2030* (przyjęty uchwałą nr 894/XLII/14 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 lipca 2014 r.)
- 23) *Prognoza oddziaływania na środowisko studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czarna Dąbrówka*, 2019 r.
- 24) *Aktualizacja programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10 oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu* (przyjęty Uchwałą Nr 308/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28.09.2020r.)
- 25) *Program Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025* (przyjęty uchwałą Nr 461/XLIII/18 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 26 lutego 2018 r.
- 26) *Raport o stanie środowiska w województwie pomorskim w 2020 roku* (oraz za lata poprzednie), Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska; Gdańsk 2021 r.
- 27) *Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim. Raport za rok 2020, 2021*, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku
- 28) *Strategia rozwoju gminy Czarna Dąbrówka 2015 – 2022* (przyjęta uchwałą Nr V/ /2015. Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 31 sierpnia 2015r.)
- 29) *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030* (2012, Ministerstwo Środowiska)
- 30) *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czarna Dąbrówka* (przyjęte uchwałą Nr XVIII/222/2020 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 28 września 2020 r.)
- 31) *Studium ochrony krajobrazu województwa pomorskiego*; dr hab. M. Kistowski, dr inż. B. Lipińska, mgr B. Korwel – Lelkowska; Gdańsk, grudzień 2005 r.

Literatura naukowa i specjalistyczna:

- 32) Bartkowski T., 1986, *Zastosowanie geografii fizycznej*, wyd. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
- 33) Bednarek R. (red.), 2012, *Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym*, wyd. PZLiTS, Poznań
- 34) Bergier T., Kronenberg J. (red.), *Zrównoważony rozwój – Zastosowania*, 2010, Wyd. Fundacja Sendzimira, Wrocław
- 35) Chmielewski T. J., 1988, *O Strefowo – pasmowo- węzłowej strukturze układów ponadekosystemowych*, Wiadomości Ekologiczne, t. XXXIV, z.2.
- 36) Cieszewska A., 1998, *Model płatów i korytarzy i jego zastosowanie*, Warszawa.
- 37) Cieszewska A. (red.), *Płaty i korytarze jako elementy struktury krajobrazu możliwości i ograniczenia koncepcji*, *Problemy Ekologii Krajobrazu* t. XIV, Wyd. SGGW, Warszawa, s.93-102.

- 38) Czarnecka H. (red), *Atlas podziału hydrograficznego Polski*, wyd. IMGW, Warszawa
- 39) Kistowski M., Pchałek M. (red), 2009, *Natura 2000 w planowaniu przestrzennym – rola korytarzy ekologicznych*, wyd. Ministerstwo Środowiska, Warszawa
- 40) Kleczkowski A.S. (red), 1990, *Atlas głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony*, wyd. AGH, Kraków
- 41) Kronenberg J., Bergier. T (red), 2010, *Wyzwania zrównoważonego rozwoju w Polsce*, wyd. Fundacja Sendzimira, Kraków
- 42) Kondracki J., 1998, *Geografia regionalna Polski*, wyd. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
- 43) Liro A, Szacki J., 1993, *Korytarz ekologiczny: przegląd problematyki*, w: *Człowiek i Środowisko – Przyroda w planowaniu przestrzennym*, t.17, nr 4/93
- 44) Liro A. (red), 1998, *Strategia wdrażania krajowej sieci ekologicznej ECONET-POLSKA*, Fundacja IUCN Poland, Warszaw
- 45) Lorenc H. (red), 2005, *Atlas klimatu Polski*, wyd. Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Warszawa
- 46) Matuszkiewicz J., 2008, *Regionalizacja geobotaniczna Polski*, wyd. IGiPZ PAN, Warszawa
- 47) Matuszkiewicz J., 2008, *Potencjalna roślinność naturalna Polski*, wyd. IGiPZ PAN, Warszawa
- 48) Pietrzak M., 1998, *Syntezy krajobrazowe – założenia, problemy, zastosowania*, Bogucki Wyd. Naukowe, Poznań
- 49) Racinkowski R., 1987, *Wprowadzenie do fizjografii osadnictwa*, wyd. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
- 50) Richling A., 1992, *Kompleksowa geografia fizyczna* wyd. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
- 51) Richling A., Solon J., 1998, *Ekologia Krajobrazu*, wyd. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
- 52) Solon J. 2009, *Korytarze ekologiczne – podobieństwa i różnice w skali wewnątrz-krajobrazowej i ponadregionalnej* [w: Jędrzejowski W., Ławreszuk D., *Ochrona łączności ekologicznej w Polsce*, wyd. Zakład Badań Ssaków PAN, Białowieża]
- 53) Sołowiej D., 1992, *Podstawy metodyki oceny środowiska przyrodniczego człowieka*, wyd. UAM, Poznań
- 54) Szponar. A, 2003, *Fizjografia urbanistyczna*, wyd. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
- 55) Tracz P., 2004, *Metody oceny odporności środowiska przyrodniczego na degradację z wykorzystaniem technik GIS* [w: Strzyż M. (red.), 2004, *Perspektywy rozwoju regionu w świetle badań krajobrazowych*, wyd. Problemy Ekologii Krajobrazu PAEK, Kielce, s. 277 – 285]
- 56) Tyszko-Chmielowiec P. (red), 2012, *Aleje – skarbnice przyrody. Praktyczny przewodnik ochrony drzew przydrożnych i ich mieszkańców*, wyd. Fundacja EkoRozwoju, Wrocław
- 57) Węglarz A. (red), 2014, *Nowa misja – niższa emisja. Gospodarka niskoemisyjna w gminach*, Krajowe Stowarzyszenie Inicjatyw
- 58) Wiliżak T., 2011, *Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko – przewodnik po rozporządzeniu Rady Ministrów*, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Warszawa
- 59) Woś A., 1993, *Regiony klimatyczne Polski w świetle częstości występowania różnych typów pogody*, wyd. UGiPZ PAN, Warszawa
- 60) Woś. A, 1999, *Klimat Polski*, wyd. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
- 61) Zawadzki S., 2002, *Podstawy gleboznawstwa*, wyd. PWRiL, Warszawa

Witryny internetowe:

- 62) <http://crfop.gdos.gov.pl/>
- 63) <http://natura2000.gdos.gov.pl/>
- 64) <http://www.gdos.gov.pl/>
- 65) <http://www.geoportal.gov.pl/>
- 66) <http://www.geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO/>
- 67) <http://www.gios.gov.pl/>
- 68) <http://www.imgw.pl/klimat/>
- 69) <http://www.ios.edu.pl/>
- 70) http://www.kzgw.gov.pl
- 71) <http://www.mir.gov.pl/>
- 72) <http://www.mos.gov.pl/>
- 73) http://www.pgi.gov.pl
- 74) http://www.psh.gov.pl
- 75) http://www.stat.gov.pl
- 76) http://warszawa.rdos.gov.pl
- 77) http://wios.gdansk.pl

ZAŁĄCZNIKI

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisana oświadczam, że posiadam wymagane wykształcenie i doświadczenie, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. 2023 poz. 1094 z późn.zm.) do sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Magdalena Andrzejczuk